

VALTIONEUVOSTON PERUS- JA IHMISOIKEUSYHTEYSHENKILÖIDEN VERKOSTO

Aika: torstai 20.10.2016 klo 13–15
Paikka: oikeusministeriö, neuvotteluhuone Julkisuus, Eteläesplanadi 10

Läsnä:

- Nina Nordström, UM
- Janina Hasenson, UM
- Asta Niskanen, VM
- Maija Iles, STM
- Ville Koponen, YM
- Minna Ruuskanen, OKV
- Riitta Länsisyrjä, EOA
- Kristiina Kouros, Ihmisoikeuskeskus
- Maria Edel, OKM
- Tapio Puurunen, SM
- Teija Pellikainen, PLM
- Tiia-Maaret Möller, VNK
- Sonya Walkila, OM
- Johanna Suurpää, OM (pj)
- Yrsa Nyman, OM (sihteeri)

Panu Artemjeff, OM
Hanna Rönty, OM
Sara Braskén, OM

1) Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:02.

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

2) Toimintaohjelman valmistelu

- kuulemistilaisuuden palaute
 - o Toimintaohjelman kuulemistilaisuudessa oli paikalla noin 50 henkeä. Tilaisuudessa pidettiin 21 puheenvuoroa. Lisäksi muutamat järjestöt ovat toimittaneet lausunnon kirjallisesti. Kaikki kirjalliset lausunnot on lähetetty PIO -verkoston jäsenille. Keskusteltiin saadusta palautteesta.

- hankekumppanuudet
 - Useat järjestöt ovat ilmaisseet halukkuutensa tulla kumppaniksi toimintaohjelman hankkeisiin. Todettiin, että PIO-verkostolla on avoin suhtautuminen hankekumppanuuteen. Ministeriöt voivat miettiä, sopiiko kumppanuus heidän hankkeisiinsa ja miten kumppanuus toteutetaan. Mahdolliset kumppanit voi mainita jo hankkeen kuvauksessa, mutta kumppanit voivat tulla mukaan myös vasta toimeenpanovaiheessa.

- hanke-esitykset, kokonaisuuden arviointi ja mahdolliset puutteet
 - Käytiin läpi toimintaohjelman tämänhetkiset hankkeet ja esiteltiin uudet hankkeet. Esiteltiin valtioneuvoston virkamiesten koulutuksen sisältö. Tuotiin esille tarve päivittää lainlaatijan opas.
 - Keskusteltiin EU:ssa tehtävän ekstreemismien vastaisen työn mahdollisesta mukaan ottamisesta hankkeisiin, ns. translain uudistamistarpeesta ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaltuutetun antamasta kannanotosta sekä toimintaohjelman suhteesta Suomi 100 –hankkeisiin.
 - Sovittiin, että toimintaohjelman johdannossa todetaan, että indikaattorit tarkoittavat tässä ohjelmassa hankkeiden toteutumisen seurantakriteerejä.
 - Keskusteltiin toimintaohjelmaan liittyvästä viestinnästä. Tulee pyrkiä tuomaan esille, että perus- ja ihmisoikeudet kuuluvat kaikille. Nostoissa, otsikoissa ja hankkeiden nimissä voisi tuoda esille esim. iäkkäät, koska hankkeita ei tosiasiassa suunnata pelkästään tiettyihin erityisryhmiin.
 - Todettiin, että toimintaohjelmassa olisi hyvä tuoda esiin EU:n perusoikeuslottuvuutta ja perusoikeuskirjaa.
 - Tasa-arvonäkökulmaa voisi hankekuvauksissa tuoda esille paremmin.
 - Todettiin, että pyritään saamaan aikaiseksi yhteneviä tiiviitä hankekuvauksia. Sihteeri lähettää verkoston jäsenille pari hyvää hankekuvausmallia. Kaikista hankekuvauksista tulisi erityisesti käydä ilmi, mitä perusoikeutta hankkeella edistetään ja miten. Sihteeristö auttaa tarvittaessa hankekuvausten muotoilussa. Oikeusperustakohdassa tulisi mainita ainakin perustuslain pykälä. Lisäksi olisi hyvä viitata ainakin johonkin ihmisoikeussopimukseen, EU:n perusoikeuskirjaan sekä kv. valvontaelimen suositukseen.

- tekstiosuudet
 - Sihteeristö esitteli tekstiosuuksien rakennetta. Toimintaohjelmasta pyritään saamaan helposti lähestyttävä.

- jatkovalmistelu
 - Verkoston seuraavat kokoukset ovat ti 15.11.2016 klo 13-15 (TEM:n auditorio, Eteläesplanadi 4) ja to 8.12.2016 klo 9-11 (OM, nh Julkisuus, Eteläesplanadi 10).
 - Perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelma sekä demokratiapoliittinen toimintaohjelma esitellään oikeusministerille 16.11.2016, jolloin myös keskustellaan ministerin kanssa toimintaohjelmien etenemisen poliittisesta prosessista.
 - Perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelman on tarkoitus olla valmis 15.11 ja toimintaohjelma viedään valtioneuvoston istuntoon tammikuun alussa.

- Sihteeristö lähettää toimintaohjelman lukuja kommentoitaviksi verkoston jäsenille sitä mukaa kun ne valmistuvat.

3) Ajankohtaisia perus- ja ihmisoikeusasioita

- UM:n, Ihmisoikeuskeskuksen ja YK-liiton KP- ja TSS-sopimusten 50-vuotisjuhaseminaari 24.10.2016 Pikkuparlamentissa
- ETYJ:in, UM:n ja Ihmisoikeuskeskuksen vammaisten henkilöiden oikeuksia käsittelevä seminaari 31.10.2016 Pikkuparlamentissa
- YK:n yleiskokouksen kolmannen komitean istunto on meneillään
- YK:n, UM:n ja Tilastokeskuksen Gender Statistics Global Forum -konferenssi 24.–26.10.2016 Säätytalossa
- Oikeusministeriö järjesti saamelaisasiain neuvottelupäivät 11. -12.10.2016, kieliain neuvottelupäivän 20.10.2016 sekä EU-perusoikeuskirjaseminaarin 17.10.2016 yhdessä Ihmisoikeuskeskuksen kanssa.
- THL, Tampereen yliopisto ja Suomen sosiaali oikeudellinen seura järjestävät seminaarin sote-uudistuksesta ja perusoikeuksista 7.12.2016 klo 12 alkaen.
- Tasa-arvovaltuutetun ja yhdenvertaisuusvaltuutetun yhdistämisestä on luovuttu.
- Marraskuussa EU:n ministerineuvostossa keskustellaan oikeusvaltioperiaatteesta.
- Jaettiin lista EU:n perusoikeusviraston tulevista julkaisuista.

4) Muut asiat

- Sihteeristö lähettää verkoston jäsenille koosteen Suomen ihmisoikeusvalvontaelimiltä saamista suosituksista, jotka liittyvät toimintaohjelman painopistealueisiin.

5) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:32.